

[TOELICHTING](#) [CONTACT](#)

WERELDZUIVELHANDEL ACTUEEL

Januari - december 2023

De wereldzuivelhandel liet in het vierde kwartaal van 2023 een wisselend beeld zien. Bij kaas werd in het laatste kwartaal een flinke toename (+7%) gerealiseerd. In het derde kwartaal daalde het volume nog licht. In de tweede helft van 2023 kwam een einde aan de lange periode van sterke groei van de wereldhandel van boter en boterolie. In het vierde kwartaal daalde het volume met 2%. De mondiale handel van niet-mager melkpoeder blijft een grillig patroon laten zien. In het vierde kwartaal nam het volume met bijna 12% toe. In het derde kwartaal was echter nog sprake van een krimp met 18%. Bij mager melkpoeder daalde de mondiale handel in het vierde kwartaal met 5%. In het derde kwartaal was al een vertraging van het groeitempo te zien, na de zeer sterke stijging in het eerste halfjaar.

De EU export nam bij kaas, boter en boterolie en niet-mager melkpoeder voor het derde kwartaal op rij toe. Bij niet-mager melkpoeder nam de mate van stijging wel duidelijk af. De handel in boter en boterolie en kaas steeg nog fors. De EU-export van mager melkpoeder daarentegen is in het vierde kwartaal, na de sterke groei in het eerste driekwart van 2023, fors naar beneden gegaan.

Nieuw-Zeeland toonde een overwegend positief beeld. De kaasexport bleef vanaf het derde kwartaal nagenoeg gelijk. Bij boter en boterolie en niet-mager melkpoeder was er in het vierde kwartaal herstel, na de sterke daling in het derde kwartaal. Mager melkpoeder groeide gedurende het gehele jaar, hoewel er in het derde en vierde kwartaal sprake was van een lagere groei dan in het eerste halfjaar.

De Verenigde Staten zagen de export bij boter en boterolie, mager melkpoeder en niet-mager melkpoeder verder afnemen. Kaas bleef, net als in het derde kwartaal, gelijk. Australië liet in het vierde kwartaal enig herstel zien bij de export van kaas, boter en boterolie en mager melkpoeder. Alleen de uitvoer van niet-mager melkpoeder daalde verder.

Overzicht wereldhandel per product

Januari tot en met december (ontwikkeling 2023 t.o.v. 2022)

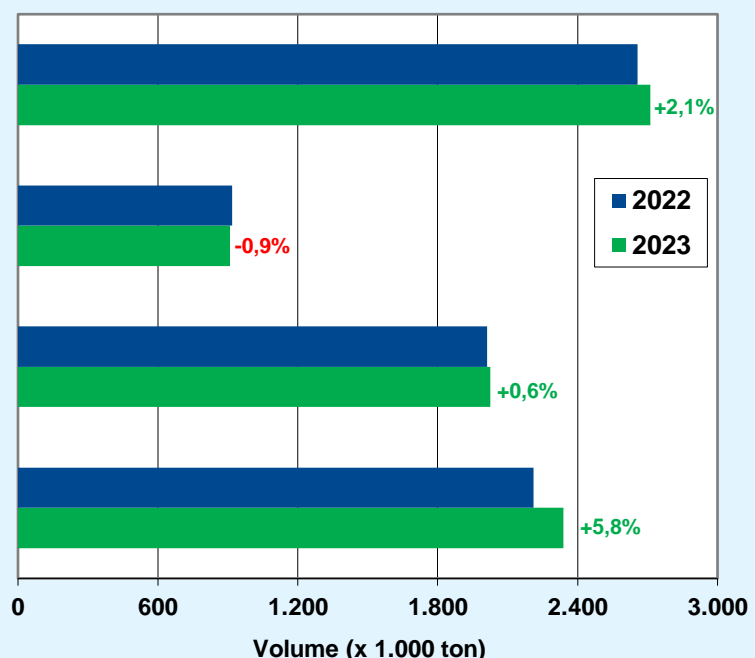
Klik op de links voor de gedetailleerde productoverzichten

KAAS

BOTER EN BOTEROLIE

NIET-MAGER MELKPOEDER

MAGER MELKPOEDER

[Terug naar boven](#)

KAAS

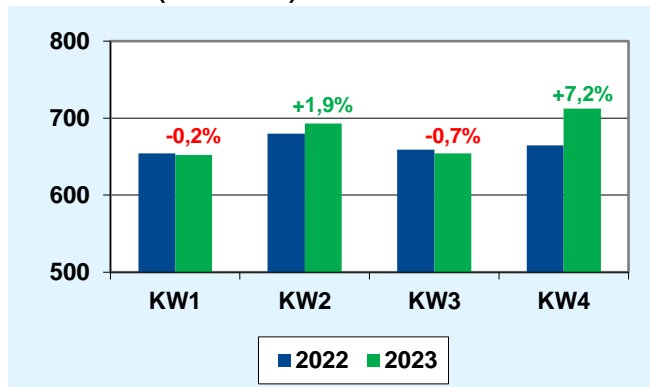
Sterk slotakkoord mondiale handel kaas

- De wereldhandel in kaas is het jaar positief geëindigd. In het laatste kwartaal werd een flinke toename van ruim 7% gerealiseerd. In het derde kwartaal was nog sprake van een lichte daling;
- Het totale exportvolume in 2023 kwam uit op 2.712 duizend ton, 2,1% hoger dan in 2022.

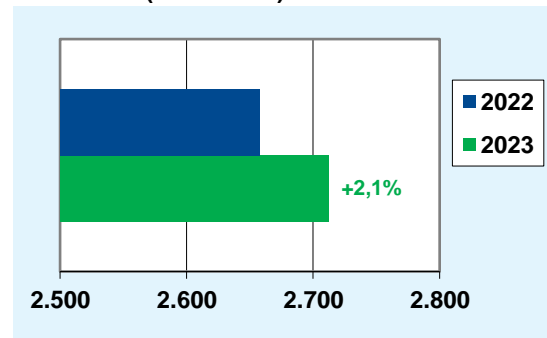
Ontwikkeling van het wereldhandelsvolume

Januari tot en met december (2023 vergeleken met 2022)

Per kwartaal (x 1.000 ton)

Cumulatief (x 1.000 ton)

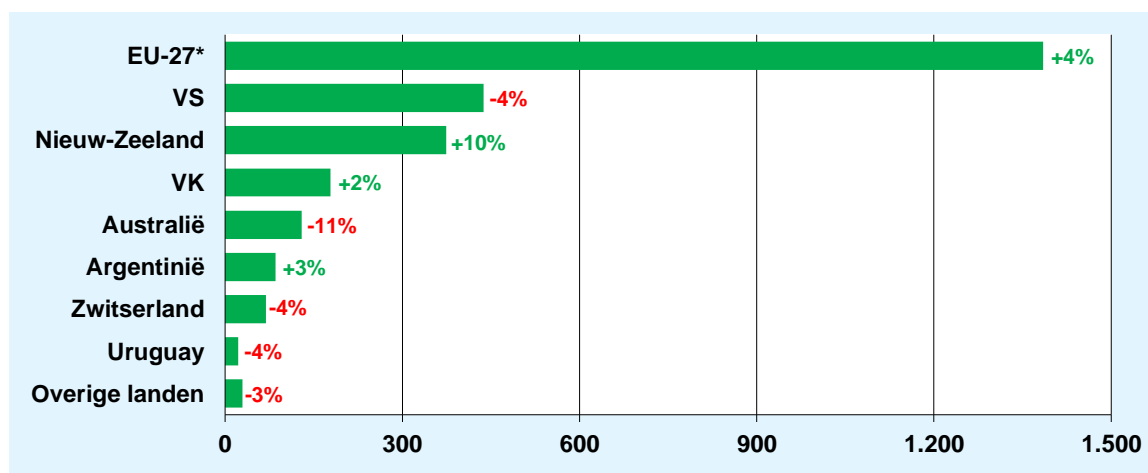

EU ziet export fors groeien

- De EU heeft per saldo over geheel 2023 een groei van 4% gerealiseerd. Ook in het laatste kwartaal was een forse toename te zien;
- Na de sterke daling in het tweede kwartaal bleef de export vanuit de VS in de tweede helft van 2023 vrijwel stabiel. Per saldo lag het volume in 2023 uiteindelijk 4% lager dan vorig jaar;
- Nieuw-Zeeland kon de sterke groei van het eerste halfjaar niet vasthouden en zag het volume vanaf het derde kwartaal nagenoeg gelijk blijven. Wel was over het gehele jaar nog sprake van een forse groei van 10%;
- De export van Australië nam in het vierde kwartaal toe. Hiermee kwam een einde aan de lange periode van daling, die anderhalf jaar had geduurd;
- Argentinië noteerde een forse stijging in het laatste kwartaal, zich daarmee herstellend van de sterke daling in het derde kwartaal. Ook Uruguay noteerde een toename in het vierde kwartaal, maar niet voldoende om de afname in de eerste drie kwartalen weg te werken.

Belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (volume x 1.000 ton)

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

*Exclusief intrahandel

KAAS (VERVOLG)

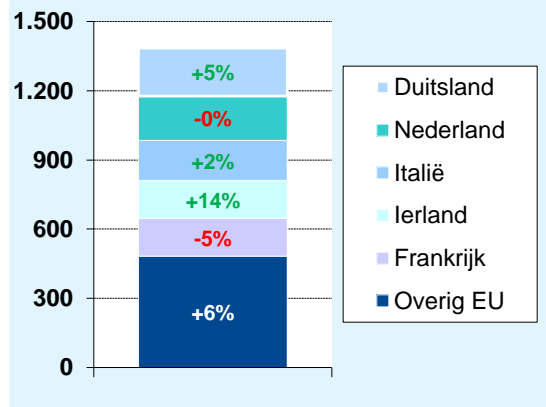
Terug naar 1e pagina kaas

Forse groei Ierland, herstel Nederland

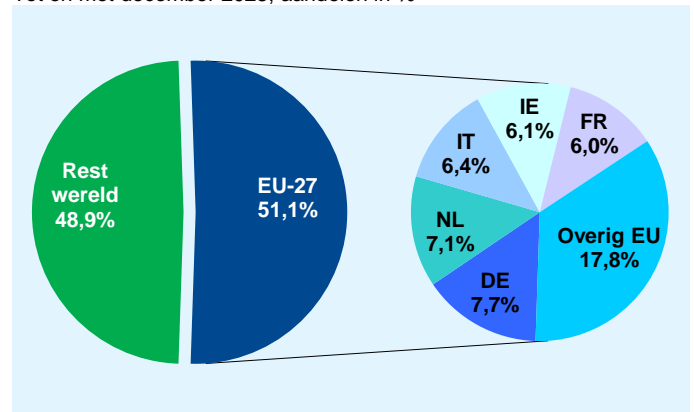
- Het aandeel van de EU in de wereldhandel nam t.o.v. vorig jaar met 1 procentpunt toe, uitkomend op ruim 51%;
- De top-5 EU-exporteurs lieten een gemengd beeld zien. De export uit Duitsland, Italië en met name Ierland steeg. De Nederlandse uitvoer bleef gelijk, dankzij herstel in de tweede helft van 2023. Frankrijk noteerde een daling, maar realiseerde wel een lichte groei in het laatste kwartaal;
- Bij de overige EU landen was per saldo sprake van een forse stijging. Opvallende toename werd door Denemarken en Polen gerealiseerd.

EU derde landenexport

Ontwikkeling top-5 EU-27 (volume x 1.000 ton)
Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Positie EU-27 op de wereldmarkt
Tot en met december 2023, aandelen in %

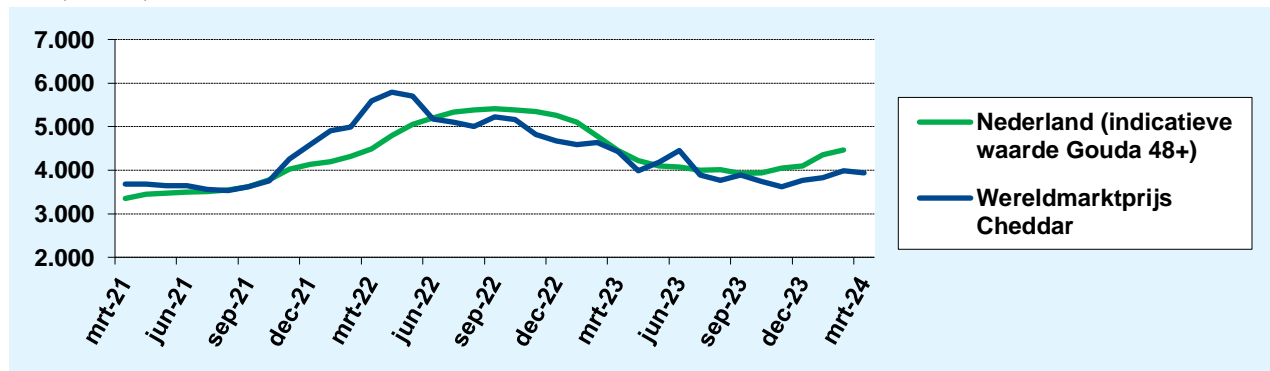

Positieve prijsontwikkeling Nederlandse kaas

- Na ruim een jaar van onafgebroken dalingen, bereikten de Nederlandse kaasprijzen in augustus/september 2023 de bodem. Sindsdien is er een positieve prijsontwikkeling te zien, die in de eerste maanden van 2024 heeft doorgezet;
- Deze opleving in de prijzen is een gevolg van een toename in de vraag naar kaas in combinatie met lage voorraadniveaus;
- De prijsontwikkeling op de wereldmarkt liet bij Cheddar kaas een meer grillig verloop zien, maar ook daar was sinds eind vorig jaar sprake van een oplopend prijspeil. Het voorzichtige herstel was een gevolg van een beperkter aanbod en een toegenomen vraag. In maart van dit jaar was echter weer een lichte daling in de prijs te zien;
- De ontwikkeling van de GDT-prijs voor Cheddar liet ook een onregelmatige ontwikkeling zien en bereikte in november vorig jaar het dieptepunt. In december vond er een positieve prijscorrectie plaats. Sinds januari 2024 bewegen de prijzen min of meer zijwaarts.

Prijsontwikkeling (€ per 1.000 kg)

Tot en met maart 2024, vergelijking tussen de wereldmarktprijs voor Cheddar kaas en de indicatiewaarde voor Nederlandse Goudse kaas (48% vet)

KAAS (VERVOLG)

[Terug naar 1e pagina kaas](#)

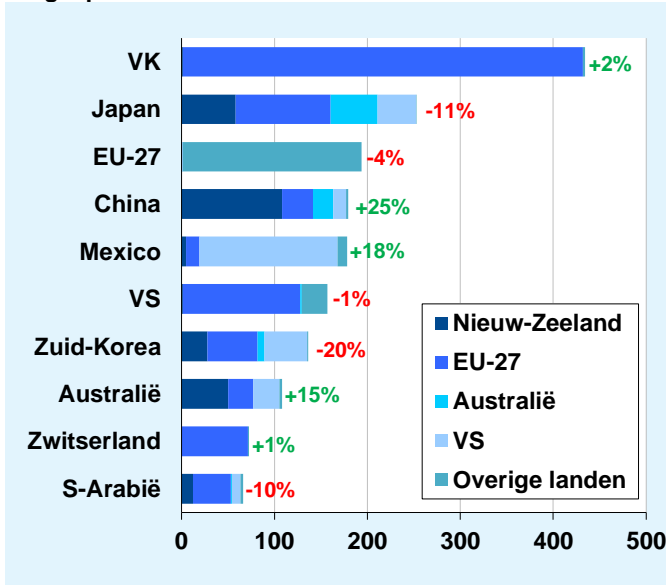
Aanhoudend sterke daling Japan en Zuid-Korea

- De export naar het VK is door een sterk herstel in het vierde kwartaal uiteindelijk over geheel 2023 nog in de plus beland. De EU is vrijwel de enige leverancier van buitenlandse kaas in de VK;
- De uitvoer naar Japan is in 2023 met 11% gedaald. De afname zette ook in de laatste drie maanden van 2023 door, hoewel de mate van daling iets getemperd werd. Alle belangrijke leveranciers leverden terrein in;
- De uitvoer naar de EU bleef in het vierde kwartaal nagenoeg stabiel, na drie kwartalen met forse krimp. Met name het VK, maar ook Zwitserland, Oekraïne en de VS zagen in 2023 volumes dalen;
- De export naar China liet voor het derde kwartaal op rij een significante stijging zien. Over geheel 2023 was sprake van een toename met een kwart. Met name de uitvoer uit Nieuw-Zeeland, de VS, de EU en Australië nam sterk toe;
- De handel op Mexico groeide sterk. Hiervan profiteerde buurland VS het meest;
- De uitvoer naar de VS steeg vanaf het derde kwartaal, maar dit herstel was niet genoeg om de daling in het eerste halfjaar volledig weg te werken. Minder kaas kwam uit de EU. De krimp vond in de eerste twee kwartalen plaats, in het tweede halfjaar wist de EU juist meer af te zetten;
- De export naar Zuid-Korea daalde gedurende het gehele jaar, waarbij het tempo van daling versnelde vanaf het derde kwartaal. De VS en ook de EU moesten veel terrein prijsgeven. Nieuw-Zeeland noteerde daarentegen forse groei, hoewel de afzet terugliep in het vierde kwartaal.

Top-tien bestemmingen wereldmarkt

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Ontwikkeling van het totale exportvolume (x 1.000 ton), uitgesplitst naar herkomstland

Positie-ontwikkeling herkomstlanden

	NZ	EU-27	AU	VS	OVERIG
VK	-(*)	2%	-	-50%	26%
Japan	-7%	-7%	-17%	-15%	-35%
EU-27	103%	-	-34%	-30%	-4%
China	23%	15%	10%	177%	44%
Mexico	-9%	9%	-	20%	23%
VS	21%	-2%	2%	-	5%
Zuid-Korea	13%	-9%	-8%	-40%	-58%
Australië	39%	4%	-	-2%	-16%
Zwitserland	-	1%	-	-	7%
S-Arabië	-3%	-8%	-18%	-30%	9%

*volume in 2022 = 0 ton

Grootste stijgers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
China	35.715	25%
Mexico	27.545	18%
Chili	14.995	32%
Australië	14.335	15%
Brazilië	10.090	30%
Verenigd Koninkrijk	9.280	2%
Canada	5.845	11%
Guatemala	5.300	40%
Libanon	3.695	33%
Nieuw-Zeeland	3.045	30%

Grootste dalers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
Zuid-Korea	34.115	20%
Japan	30.145	11%
EU-27	9.025	4%
Saudi-Arabië	7.625	10%
Filippijnen	5.745	14%
Taiwan	2.800	9%
Algerije	2.260	12%
Indonesië	2.085	8%
Ver. Arab. Emiraten	2.010	6%
Argentinië	1.635	35%

BOTER EN BOTEROLIE

[Terug naar boven](#)

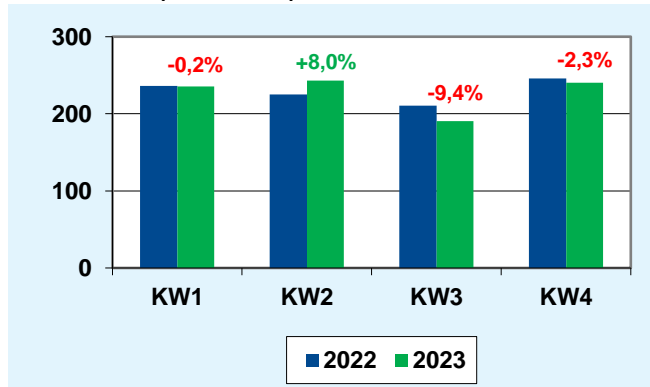
Daling handel boter en boterolie in tweede halfjaar

- Sinds het derde kwartaal is er een einde gekomen aan de lange periode van sterke groei van de wereldhandel van boter en boterolie. In het vierde kwartaal nam het volume met -2,3% af;
- Door deze aanzienlijke daling in de tweede helft van het jaar kwam het totale exportvolume in 2023 uiteindelijk lager (-0,9%) uit dan in het jaar daarvoor.

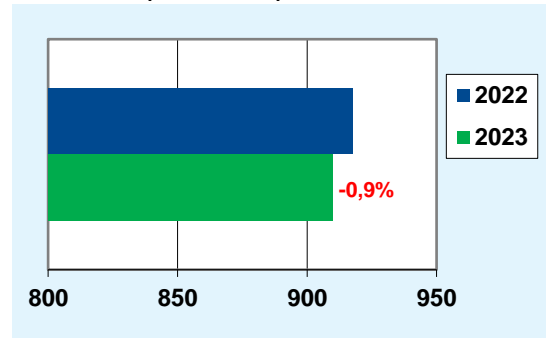
Ontwikkeling van het wereldhandelsvolume

Januari tot en met december (2023 vergeleken met 2022)

Per kwartaal (x 1.000 ton)

Cumulatief (x 1.000 ton)

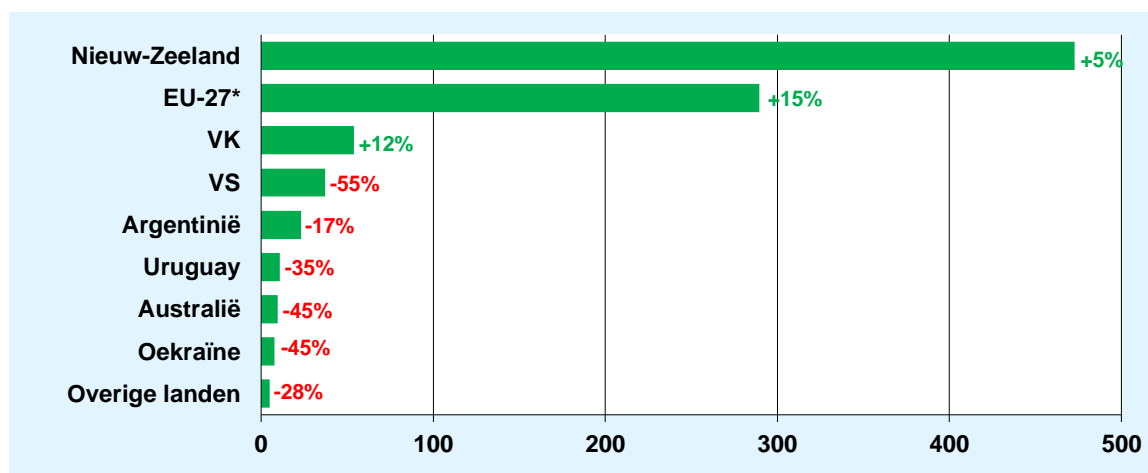

Versnelling groei EU, export VS ruim gehalveerd

- Marktleider Nieuw-Zeeland toonde herstel in het vierde kwartaal, na de sterke daling in het derde kwartaal. Vooral dankzij de forse toename in het eerste halfjaar was over geheel 2023 sprake van een flinke stijging (+5%);
- De export uit de EU nam aanzienlijk toe in 2023. Het groeitempo versnelde vanaf het derde kwartaal;
- Ook de uitvoer vanuit het VK liet een forse groei zien. Deze werd gerealiseerd in de eerste drie kwartalen. In het laatste kwartaal was echter sprake van enige krimp;
- De VS waren niet in staat de groei van het voorgaande jaar vast te houden en zagen het volume met meer dan de helft dalen. Het volume viel in alle kwartalen van 2023 aanzienlijk terug;
- Ook de Australische export nam per saldo significant af. Klein lichtpuntje was dat de handel in de laatste drie maanden van het jaar weer licht toenam;
- Argentinië en Uruguay zagen de uitvoer tevens fors afnemen.

Belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (volume x 1.000 ton)

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

*Exclusief intrahandel

BOTER EN BOTEROLIE (VERVOLG)

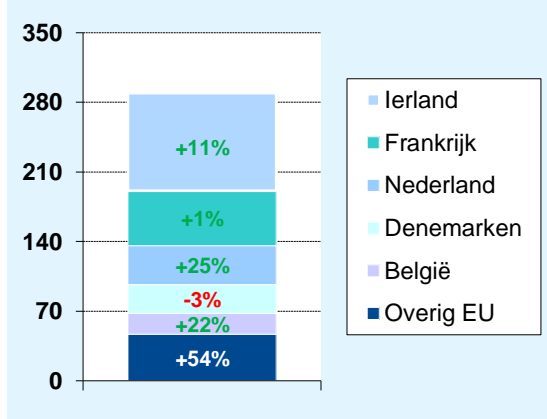
[Terug naar 1e pagina
boter en boterolie](#)

Belang EU in wereldhandel fors hoger

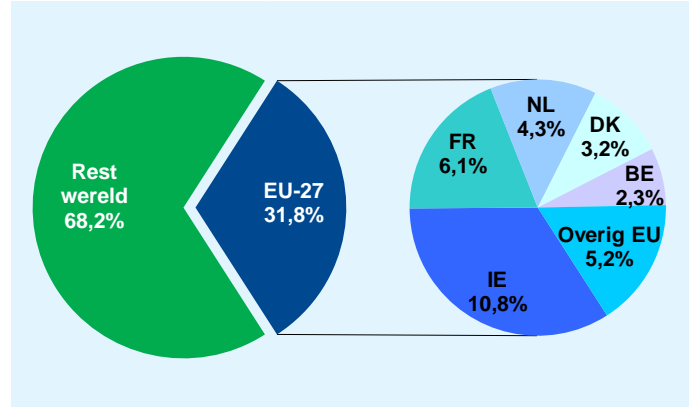
- Het EU-aandeel in de wereldhandel bedroeg bijna 32%, ruim 4 procentpunten hoger dan in 2022;
- Bij de top-5 EU-exporteurs lieten Ierland, Nederland en België een aanzienlijke stijging zien. De export van Frankrijk nam, dankzij herstel vanaf het derde kwartaal, licht toe. Denemarken noteerde een daling, maar wist weer groei te realiseren in het vierde kwartaal;
- Bij de overige landen nam de uitvoer per saldo significant toe. De Poolse export verdrievoudigde bijna. Ook Duitsland en Litouwen realiseerden een forse groei.

EU derde landenexport

Ontwikkeling top-5 EU-27 (volume x 1.000 ton)
Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Positie EU-27 op de wereldmarkt
Tot en met december 2023, aandelen in %

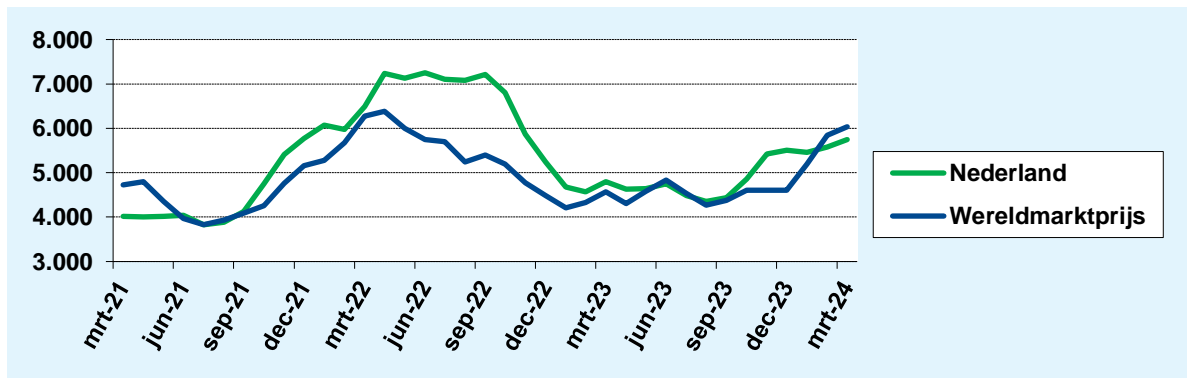

Opvallende schommelingen in boterprijzen

- Door de achterblijvende melkproductie en een opleving in de markt voor kaas daalde het aanbod van boter in de laatste maanden van 2023 sterk. Hierdoor liepen de boterprijzen sinds begin september 2023 langzaam op. Dit was overigens niet zozeer het gevolg van een toename in de vraag, maar meer een gevolg van sterk gestegen roomprijzen;
- In de eerste maanden van 2024 was een sterke fluctuatie te zien. Eind januari nam de druk op de prijzen sterk toe. De prijsdaling hield echter maar kort aan. Vanaf medio februari ging de notering met flinke sprongen omhoog. Deels was dit een reactie op de sterke prijsstijging op de GDT veiling begin februari. Ook waren veel kopers (waaronder handelaren) kort gedekt, waardoor de vraag aantrok. In maart daalden de prijzen weer flink;
- Op de wereldmarkt was min of meer sprake van een zelfde ontwikkeling, met olopende prijzen in het vierde kwartaal en de eerste maanden van 2024;
- Op een kleine opleving in juni na, bewogen de prijzen op de GDT veilingen gedurende 2023 tot medio december licht op en neer. Vervolgens schoten de prijzen omhoog tot begin februari van dit jaar. De veilingen daarna (in medio februari en maart) lieten een licht negatieve ontwikkeling zien;

Prijsontwikkeling (€ per 1.000 kg)

Tot en met maart 2024, vergelijking van de wereldmarktprijs met de Nederlandse notering

BOTER EN BOTEROLIE (VERVOLG)

[Terug naar 1e pagina
boter en boterolie](#)

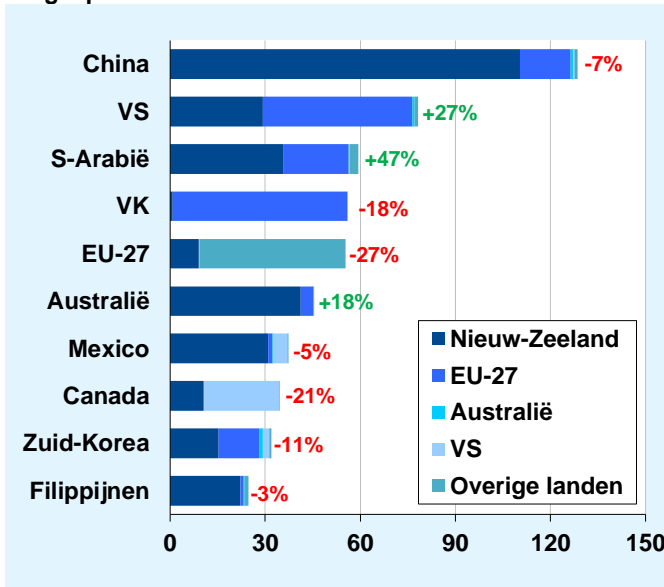
Grote importbehoefte VS

- De uitvoer naar China daalde sterk in 2023 (-7%). De afname vond met name plaats in het eerste kwartaal en ook in het tweede halfjaar. Nieuw-Zeeland en Australië moesten flink terrein prijsgeven. De EU wist daarentegen sterke groei te realiseren;
- De handel op de VS groeide gedurende het gehele jaar. Vooral Nieuw-Zeeland en ook de EU wisten fors meer af te zetten in de VS;
- Naar Saudi-Arabië werd in 2023 aanzienlijk meer uitgevoerd. Zowel de EU als Nieuw-Zeeland exporteerden beduidend meer. Dit ging vooral ten koste van de VS en Argentinië;
- De export naar het Verenigd Koninkrijk, die volledig afkomstig is uit de EU, daalde aanzienlijk;
- De uitvoer naar de EU is voor het derde kwartaal op rij gedaald. De afname in zowel het derde als het vierde kwartaal was significant. Met name Nieuw-Zeeland en Oekraïne exporteerden minder naar de EU. Het volume uit het VK bleef vrijwel stabiel. De toename in de eerste twee kwartalen werd meer dan teniet gedaan door de daling vanaf het derde kwartaal;
- De export naar Australië is, net als in 2022, sterk gestegen. De toename vond in de eerste helft van 2023 plaats, waarna stagnatie optrad. Vooral Nieuw-Zeeland profiteerde van de groei;
- De handel op Mexico liet sinds het derde kwartaal een sterke afname zien. De daling in het tweede halfjaar was dusdanig, dat de groei in het eerste halfjaar ruimschoots teniet werd gedaan. Vooral de export van de VS liep aanzienlijk terug. Nieuw-Zeeland zette echter beduidend meer af.

Top-tien bestemmingen wereldmarkt

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Ontwikkeling van het totale exportvolume (x 1.000 ton), uitgesplitst naar herkomstland

Positie-ontwikkeling herkomstlanden

	NZ	EU-27	AU	VS	OVERIG
China	-9%	19%	-58%	2%	5%
VS	63%	13%	54%	-	-32%
S-Arabië	54%	69%	-95%	-85%	0%
VK	10%	-18%	-	-62%	-29%
EU-27	-60%	-	-	-73%	-13%
Australië	17%	29%	-	-99%	4%
Mexico	40%	24%	-40%	-70%	-60%
Canada	24%	6%	-	-33%	>1.000%
Zuid-Korea	29%	10%	-59%	-77%	-3%
Filippijnen	0%	-23%	17%	-60%	-20%

*volume in 2022 = 0 ton

Grootste stijgers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
Saudi-Arabië	19.025	47%
Verenigde Staten	16.500	27%
Japan	8.340	77%
Australië	6.895	18%
Turkije	6.550	411%
Marokko	6.045	71%
Maleisië	3.935	19%
Ver. Arab. Emiraten	2.910	23%
Israël	2.790	67%
Georgië	2.360	27%

Grootste dalers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
EU-27	20.375	27%
Verenigd Koninkrijk	12.360	18%
Rusland	11.995	78%
China	9.975	7%
Canada	9.360	21%
Egypte	8.910	37%
Bahrein	4.875	38%
Indonesië	4.440	16%
Zuid-Korea	3.985	11%
Zwitserland	2.590	28%

NIET-MAGER MELKPOEDER

[Terug naar boven](#)

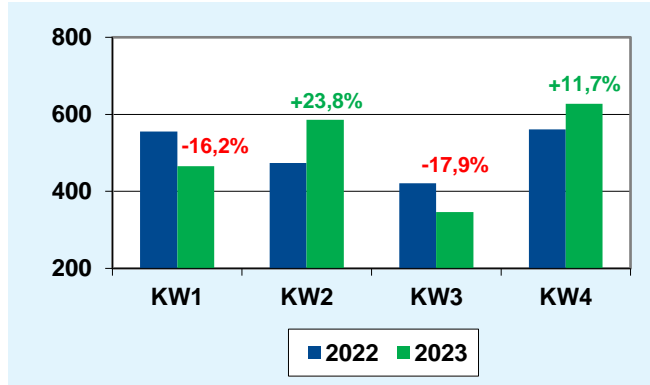
Grillig patroon bij niet-mager melkpoeder handel

- De wereldhandel van niet-mager melkpoeder heeft in 2023 een grillig beeld laten zien, met afwisselend periodes van sterke stijging en daling. In het vierde kwartaal nam het volume met bijna 12% toe. In het derde kwartaal was echter nog sprake van een krimp met 18%;
- Het wereldhandelsvolume nam in 2023 met 0,6% af, tot 2.025 duizend ton.

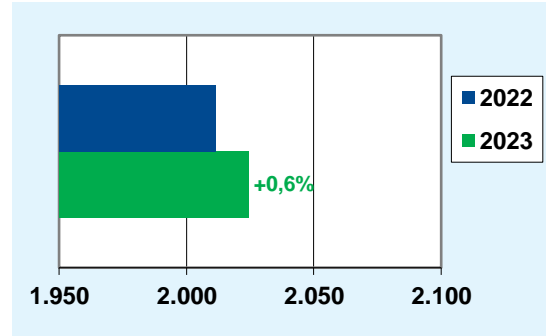
Ontwikkeling van het wereldhandelsvolume

Januari tot en met december (2023 vergeleken met 2022)

Per kwartaal (x 1.000 ton)

Cumulatief (x 1.000 ton)

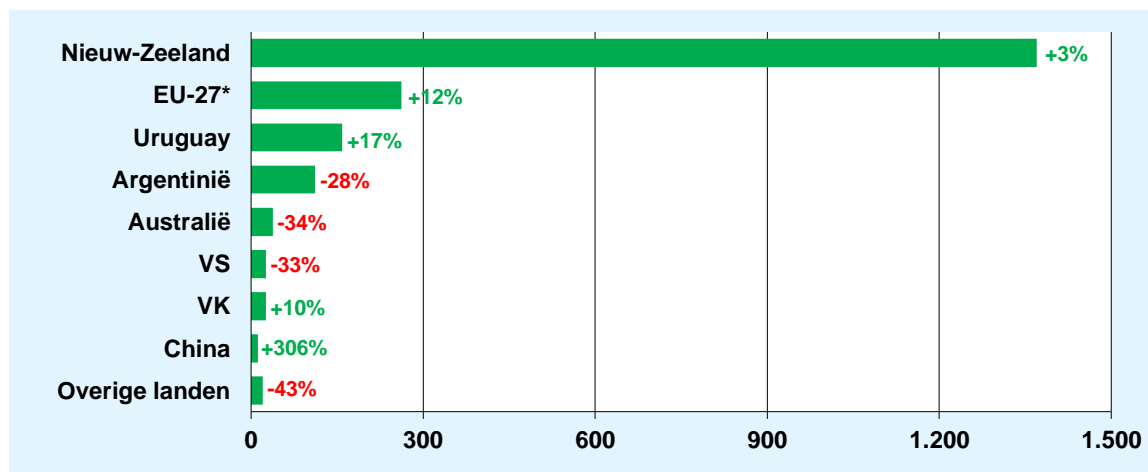

Sterk herstel Nieuw-Zeeland en Uruguay in vierde kwartaal

- De Nieuw-Zeelandse export steeg sterk in het laatste kwartaal van 2023, daarmee herstellend van de forse terugval in het derde kwartaal. Per saldo liet Nieuw-Zeeland over het gehele jaar een toename van 3% zien;
- De groei van de EU export zette door. Voor het derde kwartaal op rij nam het volume toe, hoewel de mate van stijging duidelijk afnam. Uiteindelijk lag het niveau in 2023 12% hoger dan in 2022;
- Uruguay realiseerde een forse stijging in het vierde kwartaal. In het derde kwartaal was nog sprake van een sterke daling. Met de groei in het eerste halfjaar erbij opgeteld, kwam de stijging per saldo uit op 17%;
- Argentinië noteerde in alle kwartalen een aanzienlijke daling. Krimp werd al ingezet in het tweede halfjaar van 2022 en lijkt dit jaar versterkt te worden door de droogte in het land;
- De Australische export viel fors verder terug. In 2022 werd nog groei gerealiseerd, ondanks de in dat jaar gedaalde melkproductie.

Belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (volume x 1.000 ton)

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

*Exclusief intrahandel

NIET-MAGER MELKPOEDER (VERVOLG)

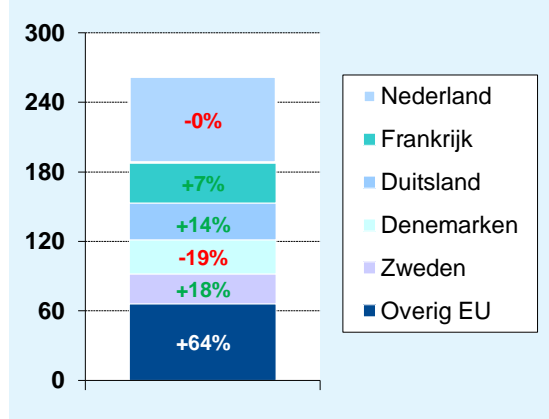
[Terug naar 1e pagina niet-mager melkpoeder](#)

Nederlandse uitvoer stabiel, verdubbeling Belgische export

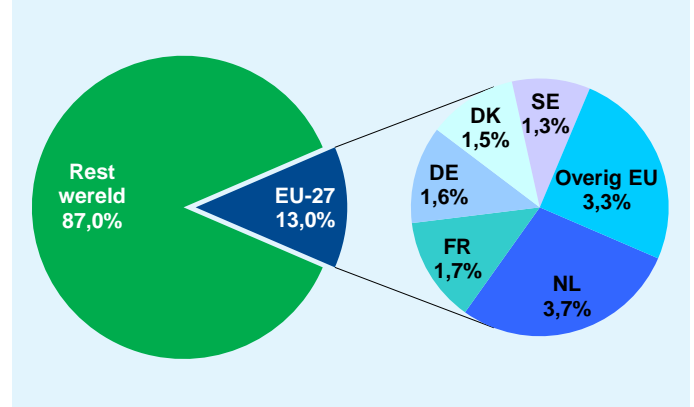
- Het aandeel van de EU in de wereldhandel bedroeg 13%, ruim 1 procentpunt hoger dan in 2022;
- Nog altijd is het beeld bij de top-5 EU-exporterende landen wisselend. De uitvoer van Frankrijk, Duitsland en Zweden nam sterk toe. De Nederlandse export bleef nagenoeg stabiel. Denemarken noteerde echter een aanzienlijke daling;
- Bij de overige EU-lidstaten was per saldo sprake van een significante stijging. De Belgische uitvoer verdubbelde. Ook Ierland exporteerde fors meer, het volume nam met de helft toe.

EU derde landenexport

Ontwikkeling top-5 EU-27 (volume x 1.000 ton)
Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Positie EU-27 op de wereldmarkt
Tot en met december 2023, aandelen in %

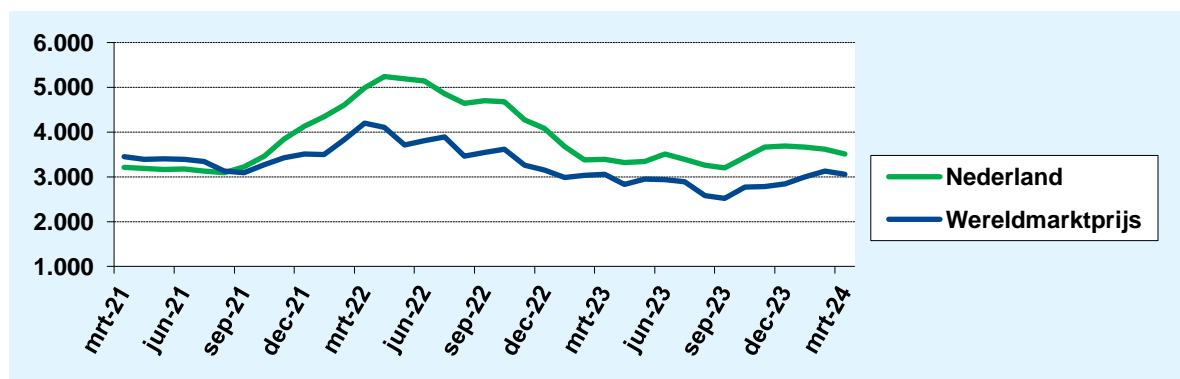

Melkvet en mager melkpoeder beïnvloeden prijs

- Onder invloed van de negatieve prijsontwikkelingen bij boter en mager melkpoeder, zijn de Nederlandse noteringen tot september 2023 flink gedaald. Daarna kantelde de markt en was, als gevolg van de stijging in de prijzen van melkvet en room, een opgaande lijn te zien;
- In de eerste drie maanden van 2024 daalde de notering echter weer licht, wat voornamelijk kwam door de zwakkere mager poeder markt;
- De wereldmarktprijzen daalden door de tegenvallende vraag uit China, maar zijn sinds medio september vorig jaar weer voorzichtig gestegen. Deze trend zette zich voort in het eerste kwartaal van 2024, met een lichte daling aan het einde van maart;
- De Europese prijzen liggen op een hoger niveau dan de wereldmarktprijzen. Daardoor is Europees product minder aantrekkelijk voor de wereldmarkt;
- De GDT prijs bereikte medio augustus 2023 het laagste niveau. Vervolgens was een stijgende ontwikkeling te zien, die begin februari 2024 stopte. Daarna was de trend weer negatief.

Prijsontwikkeling (€ per 1.000 kg)

Tot en met maart 2024, vergelijking van de wereldmarktprijs met de Nederlandse notering

NIET-MAGER MELKPOEDER (VERVOLG)

[Terug naar 1e pagina niet-mager melkpoeder](#)

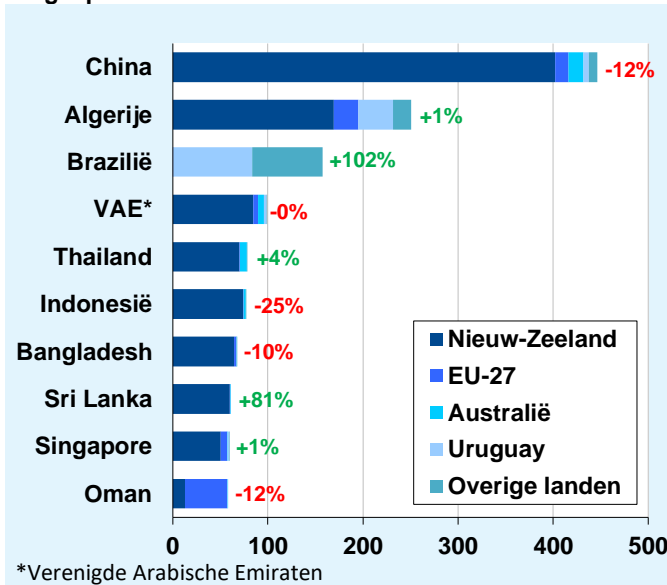
Algerije en China fors gedaald in vierde kwartaal

- De export naar China laat sinds het derde kwartaal weer een sterk dalende lijn zien. Per saldo nam het volume in 2023 met 12% af. De uitvoer uit Nieuw-Zeeland, Uruguay en de EU kromp fors;
- De uitvoer naar Algerije nam sterk af in het vierde kwartaal en kon daarmee de groei van het tweede en het derde kwartaal niet vast houden. Desondanks werd over het gehele jaar nog een kleine plus gehaald. Enerzijds kwam er veel meer poeder uit Nieuw-Zeeland en de EU. Anderzijds nam de export uit Zuid-Amerika (Argentinië, Brazilië en Uruguay) aanzienlijk af;
- De handel op Brazilië verdubbelde, afkomstig uit buurlanden Argentinië en Uruguay;
- De export naar de Verenigde Arabische Emiraten steeg licht in het vierde kwartaal, na de aanzienlijke daling in het derde kwartaal. Per saldo bleef de afzet in 2023 op hetzelfde niveau als in het jaar daarvoor. Nieuw-Zeeland en in mindere mate de EU en Uruguay zetten meer af. Dit ging ten koste van de uitvoer uit vooral Australië en ook de VS;
- De uitvoer naar Thailand herstelde sterk in de laatste drie maanden van 2023, zodat de daling in de eerste drie kwartalen ruimschoots werd gecompenseerd. Hiervan profiteerde Nieuw-Zeeland;
- De export naar Indonesië bleef stabiel in het vierde kwartaal. Door de forse terugval in het eerste driekwart van het jaar was per saldo over geheel 2023 sprake van een afname met een kwart. Nieuw-Zeeland en Australië exporteerden beduidend minder;
- De afzet in Sri Lanka toonde een zeer sterk herstel vanaf het tweede kwartaal, zodat over het gehele jaar sprake was van een significante groei. Bijna al het volume komt uit Nieuw-Zeeland.

Top-tien bestemmingen wereldmarkt

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Ontwikkeling van het totale exportvolume (x 1.000 ton), uitgesplitst naar herkomstland

Positie-ontwikkeling herkomstlanden

	NZ	EU-27	AU	URU	OVERIG
China	-6%	-33%	5%	-76%	-47%
Algerije	49%	280%	-	-18%	-77%
Brazilië	-	324%	-	136%	73%
VAE*	13%	43%	-63%	63%	-92%
Thailand	7%	-53%	-12%	-	-23%
Indonesië	-21%	-4%	-70%	-	106%
Bangladesh	-8%	-52%	6%	-62%	>1.000%
Sri Lanka	83%	-6%	18%	-33%	-
Singapore	6%	22%	-75%	-39%	-38%
Oman	-10%	-13%	-21%	133%	-100%

Grootste stijgers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
Brazilië	79.525	102%
Sri Lanka	27.130	81%
Maleisië	11.930	28%
Noord-Korea	6.730	>1.000%
Australië	6.375	15%
Peru	4.615	18%
Nigeria	4.425	12%
Jordanië	3.140	100%
Zuid-Afrika	2.870	61%
Thailand	2.815	4%

Grootste dalers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
China	58.715	12%
Indonesië	25.090	25%
Cuba	12.640	62%
Oman	8.110	12%
Bangladesh	7.355	10%
Soedan	7.230	58%
Filippijnen	4.355	45%
Koeweit	3.370	24%
Colombia	3.305	21%
Myanmar	2.920	88%

MAGER MELKPOEDER

[Terug naar boven](#)

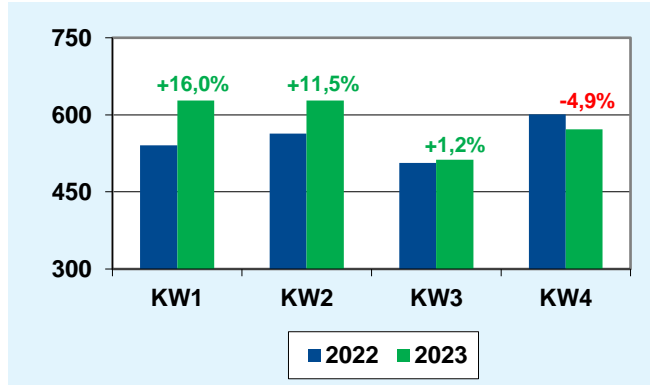
Handel mager melkpoeder gedaald

- In het vierde kwartaal daalde de mondiale handel van mager melkpoeder met bijna 5%. In het derde kwartaal was al een vertraging van het groeitempo te zien, na de zeer sterke stijging in het eerste halfjaar;
- Het wereldhandelsvolume nam in 2023 met bijna 6% toe, uitkomend op 2.339 duizend ton.

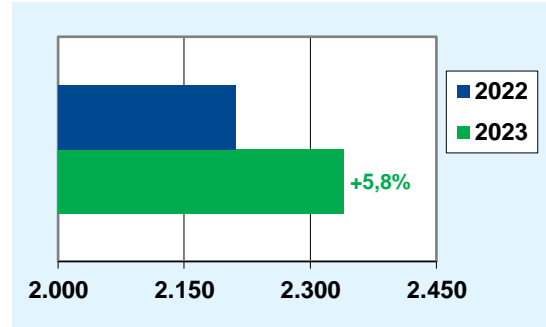
Ontwikkeling van het wereldhandelsvolume

Januari tot en met december (2023 vergeleken met 2022)

Per kwartaal (x 1.000 ton)

Cumulatief (x 1.000 ton)

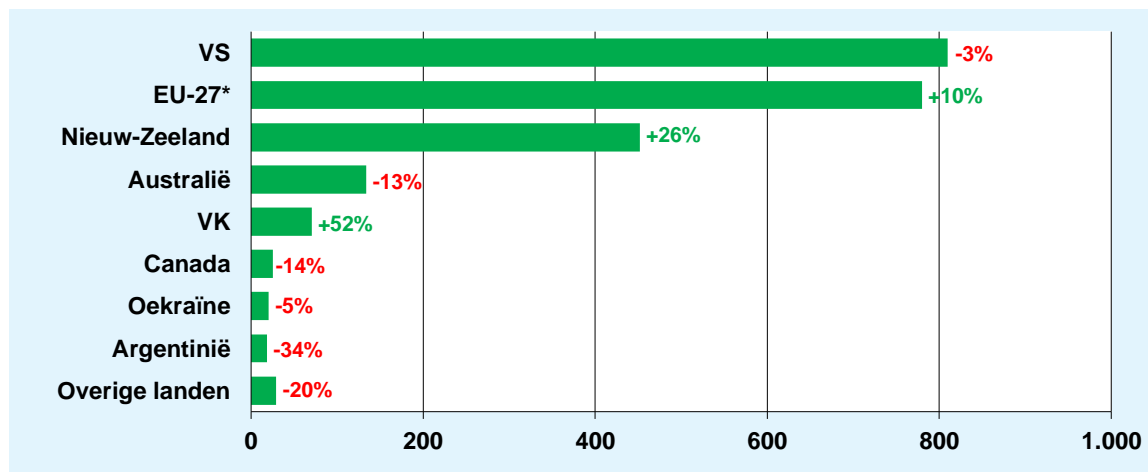

Forse daling EU in vierde kwartaal, krimp VS zet door

- De uitvoer uit de VS liet als gevolg van een sterke daling vanaf het tweede kwartaal per saldo een afname zien van 3%;
- De EU export is in het vierde kwartaal, na de sterke groei in het eerste driekwart van 2023, fors naar beneden gegaan. Dankzij de toename in de eerste negen maanden was over het gehele jaar nog wel sprake van een flinke stijging met 10%;
- De Nieuw-Zeelandse export zette de positieve lijn van 2022 door en nam in 2023 verder toe. Wel was er in het tweede halfjaar sprake van een lager groeitempo dan in het eerste halfjaar;
- Australië noteerde een kleine plus in zowel het derde als het vierde kwartaal, echter niet genoeg om de afname in de eerste helft van 2023 weg te werken;
- Het VK realiseerde in 2023 een aanzienlijke groei, hoewel het laatste kwartaal een teruggang liet zien.

Belangrijkste exporteurs op de wereldmarkt (volume x 1.000 ton)

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

*Exclusief intrahandel

MAGER MELKPOEDER (VERVOLG)

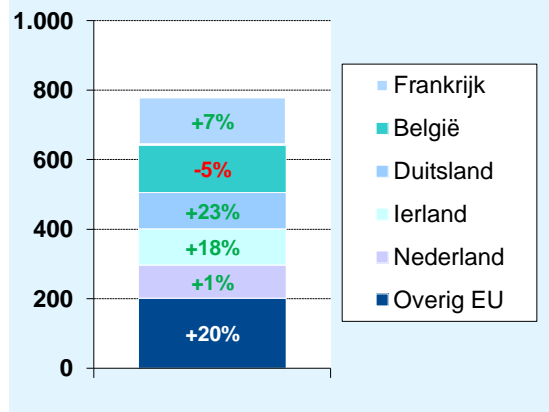
Terug naar 1e pagina
mager melkpoeder

Daling laatste kwartaal tempert groei EU in 2023

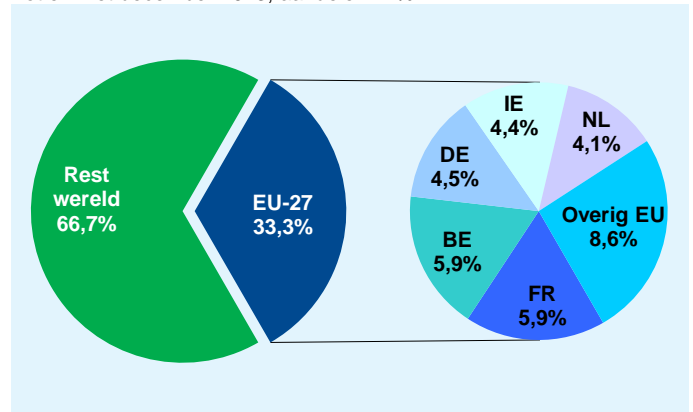
- Het EU-aandeel in de wereldhandel was in 2023 33%, vorig jaar was dat met 32% iets lager;
- Alle top-5 exporteurs lieten in het vierde kwartaal een daling zien, wat zorgde voor een tempering van het groeicijfer over geheel 2023. Dankzij de forse groei in de eerste drie kwartalen was bij Duitsland en Ierland nog altijd sprake van een indrukwekkende stijging. België liet als enige van de top-5 EU-exporteurs een krimp zien;
- De ontwikkeling van de overige EU-landen viel per saldo ook positief uit. Met name Polen viel op, ook vanwege het feit dat de Poolse export nog wel wist te groeien in het laatste kwartaal.

EU derde landenexport

Ontwikkeling top-5 EU-27 (volume x 1.000 ton)
Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Positie EU-27 op de wereldmarkt
Tot en met december 2023, aandelen in %

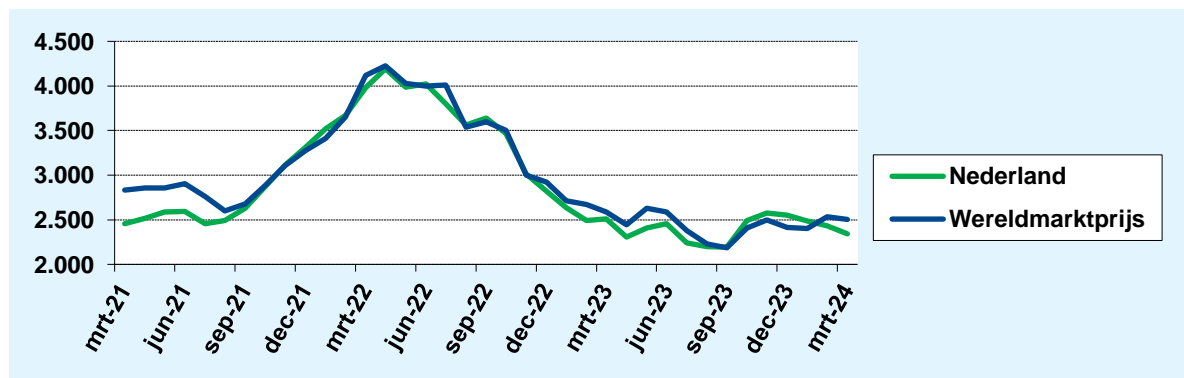

Geen prijsherstel

- Door tegenvallende vraag kwamen de Nederlandse en Europese prijzen in 2022 onder druk te staan. Als gevolg hiervan ontstond in april 2022 een neerwaartse prijsontwikkeling die aanhield tot begin september 2023. Daarna liepen de niveaus weer voorzichtig iets op, maar in de eerste drie maanden van 2024 daalden de prijzen weer;
- De licht positieve ontwikkeling in het vierde kwartaal van 2023 was het gevolg van een beperktere beschikbaarheid (door de achterblijvende melkaanvoer) en een kleine opleving van de vraag. Deze vraag viel voor een groot deel weer weg in de eerste maanden van 2024;
- Vanaf augustus 2021 ontwikkelden de prijzen op de Europese markt zich in grote lijnen gelijk aan die op de wereldmarkt;
- Evenals bij niet-mager melkpoeder bereikte de GDT prijs in april 2022 een zeer hoog niveau, waarna tot begin september 2023 sprake was van een min of meer dalende trend. Sindsdien is er een onregelmatig patroon te zien van oplopende en dalende prijzen, met een sterk neergaande ontwikkeling in maart 2024.

Prijsontwikkeling (€ per 1.000 kg)

Tot en met maart 2024, vergelijking van de wereldmarktprijs met de Nederlandse notering

MAGER MELKPOEDER (VERVOLG)

[Terug naar 1e pagina mager melkpoeder](#)

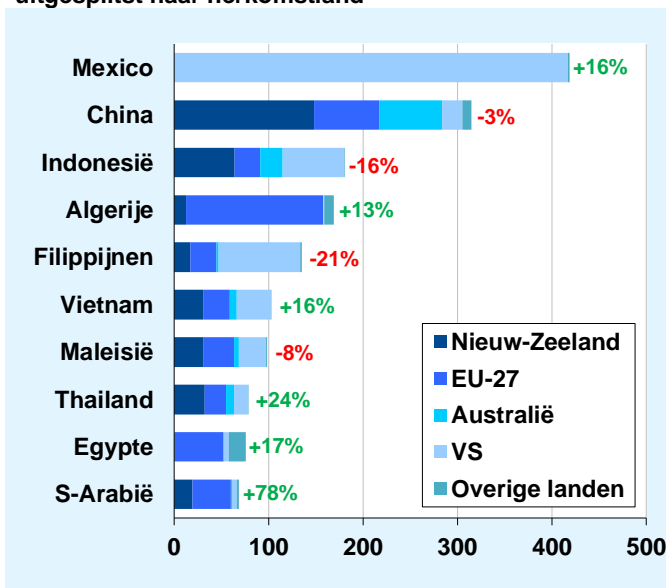
Voortzetting krimp Algerije en China, ook Mexico gedaald

- De uitvoer naar Mexico nam in het vierde kwartaal af, maar bleef door de sterke groei in de eerste drie kwartalen nog altijd op een fors hoger niveau dan in 2022. Het totale volume is traditioneel nagenoeg volledig afkomstig uit de VS;
- De export naar China viel sterk terug vanaf het derde kwartaal, waardoor de toename in de eerste helft van het jaar meer dan teniet werd gedaan. Opvallend is de forse terugval in de uitvoer van de VS naar China. Door een tegenvallend derde en vierde kwartaal viel de afzet van de EU ook sterk terug. Nieuw-Zeeland en ook Zwitserland exporteerden beduidend meer;
- De handel op Algerije steeg significant, maar moest vanaf het derde kwartaal wel inleveren. Met name in het vierde kwartaal was de krimp beduidend. Het merendeel van het additionele volume werd geleverd door de EU, de belangrijkste leverancier. Uit Zuid-Amerika kwam geen product;
- De export naar belangrijke bestemmingen in Zuidoost-Azië laat een wisselend beeld zien. De uitvoer naar Indonesië, Filippijnen en Maleisië daalde aanzienlijk, hoewel de twee laatste landen wel herstel toonden in het vierde kwartaal. De export naar Vietnam en Thailand nam daarentegen sterk toe. Met uitzondering van laatstgenoemde bestemming verloren de VS op al deze markten terrein. Zowel Nieuw-Zeeland als de EU wisten groei te realiseren in Maleisië, Thailand en Vietnam. Daarnaast nam ook de Nieuw-Zeelandse export naar Indonesië toe.

Top-tien bestemmingen wereldmarkt

Tot en met december 2023, ontwikkeling in % t.o.v. 2022

Ontwikkeling van het totale exportvolume (x 1.000 ton), uitgesplitst naar herkomstland

Positie-ontwikkeling herkomstlanden

	NZ	EU-27	AU	VS	OVERIG
Mexico	-	-100%	-	16%	30%
China	35%	-16%	-8%	-60%	44%
Indonesië	3%	-37%	-24%	-16%	-15%
Algerije	6%	29%	-	2%	-57%
Filippijnen	-13%	-18%	-45%	-21%	-64%
Vietnam	44%	38%	-4%	-7%	106%
Maleisië	11%	27%	1%	-39%	-51%
Thailand	27%	21%	39%	18%	-67%
Egypte	-64%	27%	0%	16%	2%
S-Arabië	288%	58%	>1.000%	34%	-45%

Grootste stijgers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute toename	Relatieve toename
Mexico	56.625	16%
Saudi-Arabië	29.965	78%
Bangladesh	21.930	149%
Algerije	19.810	13%
Thailand	15.245	24%
Vietnam	14.175	16%
EU-27	12.030	36%
Egypte	11.225	17%
Ver. Arab. Emiraten	10.005	36%
Brazilië	8.330	37%

Grootste dalers (volume in tonnen)

Tot en met december 2023, ontwikkeling t.o.v. 2022

Bestemming:	Absolute afname	Relatieve afname
Filippijnen	35.810	21%
Indonesië	34.705	16%
Nigeria	11.220	32%
China	9.390	3%
Maleisië	9.130	8%
Cuba	4.350	64%
Ghana	4.295	28%
Libië	3.790	20%
Zuid-Korea	3.730	30%
Servië	3.400	47%